

"רכב רפואי" לנכי צה"ל

פתיחה ע"י ראש אגף שיקום

הרכב הרפואי

1. סוגיה מרכזית ומסובכת
2. סוגיה בעלת השלכות אסטרטגיות לכלל הנכים
3. בעלת השפעות רחב לכיוונים רבים ולהטבות אחרות ונוספות

סוגיה שיש בה:

1. עיוותים קשים
2. העדר היגיון מקצועי
3. אי שביעות רצון מצד כולם ובעיקר העדר הגיון רפואי

ביטוי היסטורי המערבב

1. תפישות תפקודיות רפואיות הגיוניות וצודקות
2. עם דינמיקה שנמשכת לאורך שנים של לחצים ואינטרסים

מה נדרש:

1. רפורמה מקיפה שתשנה את התפישה
2. תשובה לשאלה למי ולמה מחויב משרד הביטחון לתת רכב
3. אימוצו של רציונל רפואי מקצועי נכון וצודק שעיקרו זכאות לרכב "נקנית" כתוצאה מפגיעה משמעותית בכושר הניידות של הנכה

"רכב רפואי" לנכי צה"ל

רופא ראשי/ראש תחום רכב רפואי

אגף שיקום נכים

רכב רפואי:

- ▶ זכאות לרכב רפואי הינה הטבה מעבר לקבוע בחוק.
- ▶ הרכב ניתן מכוח הוראות פנימיות של אגף השיקום.
- ▶ הרציונאל המקורי למתן רכב רפואי - מתן מענה למגבלות בניידות הנכה.
- ▶ הזכאות כוללת את ההטבות הנלוות: דמי ניידות חודשיים, דמי ביטוח, לימוד נהיגה, אבזור הרכב, אגרת רישוי

הגדרות:

- ▶ רכב רפואי - רכב המשמש את הנכה לצורך ניידותו .
אגף השיקום מסייע ברכישתו, אחזקתו והחלפתו (אחת לשלוש וחצי שנים).
- ▶ רכב רפואי בבעלות מדינה - רכב אשר נרכש, מתוחזק ומבוטח ע"י משרד הביטחון. הרכב נמסר לשימוש של נכה הזכאי לרכב מסוג זה ורשום על שמו.
- ▶ רכב יציג - דגם רכב אשר מחירו כשהוא חדש וערכו לאחר שימוש מהווים אמת מידה כספית למתן סיוע לרכישת רכב רפואי או החלפתו.

דגמי הרכב היציג כיום-2009 (נקבע בהסכם כתוב בין אגף השיקום לארגון נכי צהל)

רכב יציג	דגם יציג	נכות מזכה	מחיר הרכב	סה"כ נכים זכאים
1600	טיוטה קורולה GLI	30% בגין פגיעה ברגל 50% כוללת	125,500 ₪	6578
1601/1800	רנו סניק EX	50% כוללת מתוכם 20% פגיעה ביד ימין או 30% פגיעה ביד שמאל	147,000 ₪	839
2000	טיוטה ראב 4 פרימיום	50% ומעלה בגין פגיעה בגפיים תחתונות	213,000 ₪	1496
2001	וולוו 80TS	50% ומעלה בגין קטיעת רגל או קטוע יד מעל גיל 50	254,870 ₪	608
2002	מיצובישי דזרט	עיור +100% בעל כלב נחיה	278,070 ₪	20
3800	ביואיק לוצרן CXL	1. עיור +100% ללא כלב נחיה 2. 100% בגין פגיעה בגפיים תחתונות ו/או עליונות	240,576 ₪	83
מדינה	מיצובישי פאגרו	+100% בגין שיתוק או קטיעת 2 רגליים או 2 ידיים	321,000 ₪	463

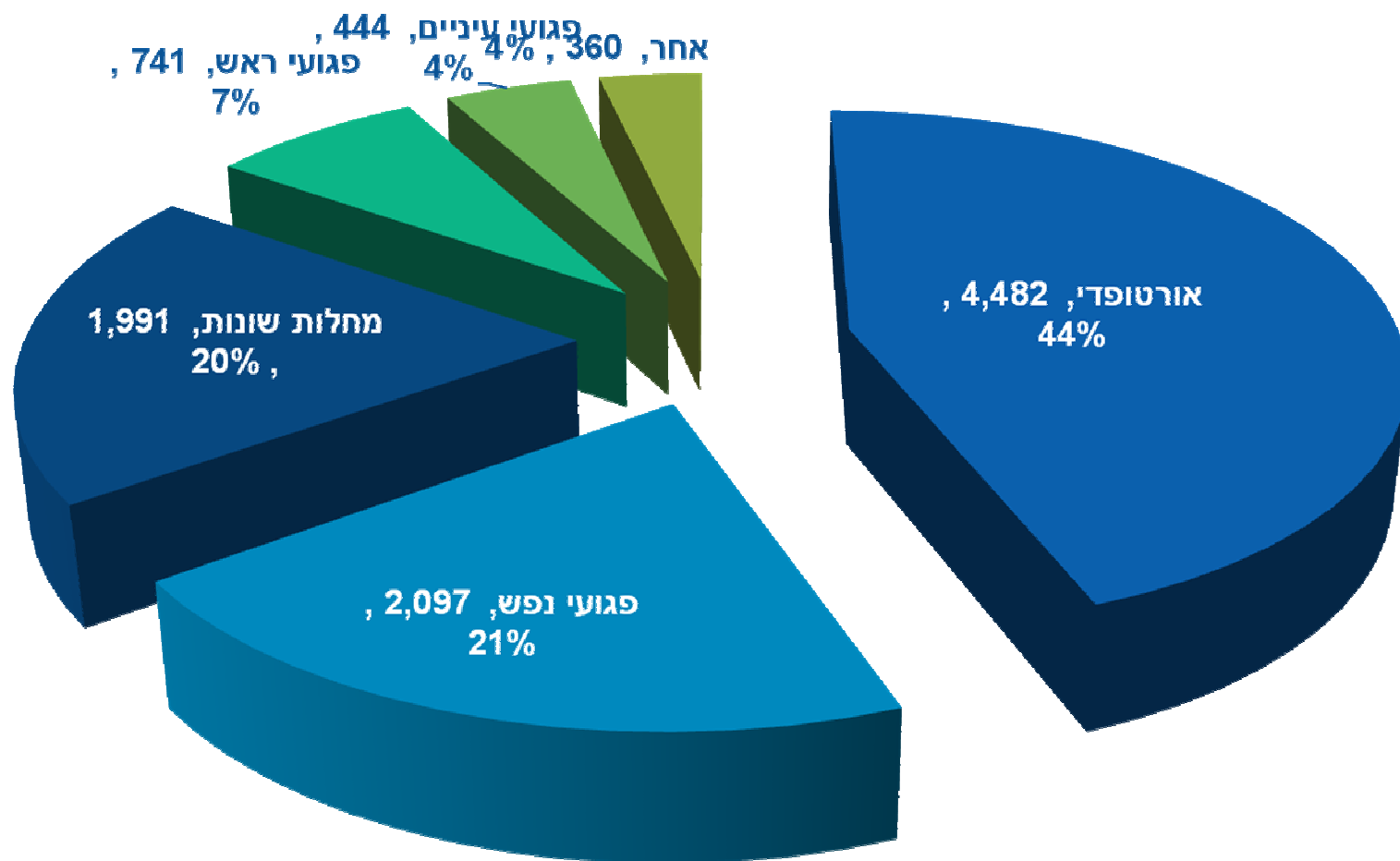
הזכאות לרכב רפואי

בעבר זכאות לרכב רפואי
ניתנה לנכים המוגבלים
בניידותם בלבד כיום נוספו
ושונו מדרגי הזכאות.

דוגמאות להתפתחות הזכאות לרכב רפואי

סוג הפגימה	בתחילת הדרך	בהמשך	כיום
רכב לעיוורים ללא כלב נחיה	1800 סמ"ק	3800 סמ"ק	מדינה
קטועי ופגועי רגליים וידיים +100%	3800 סמ"ק (רכב רפואי)		מדינה
קטועי ידיים מעל גיל 50	1800 סמ"ק		2001 סמ"ק
פגועי נפש 50% ומעלה	<u>לא זכאים</u>	מכסה שנתית	1600 סמ"ק
שדרוג רכב מדינה	לא ניתן	לא היה ניתן	ניתן לשדרג עד 15% ממחיר רכב יציג

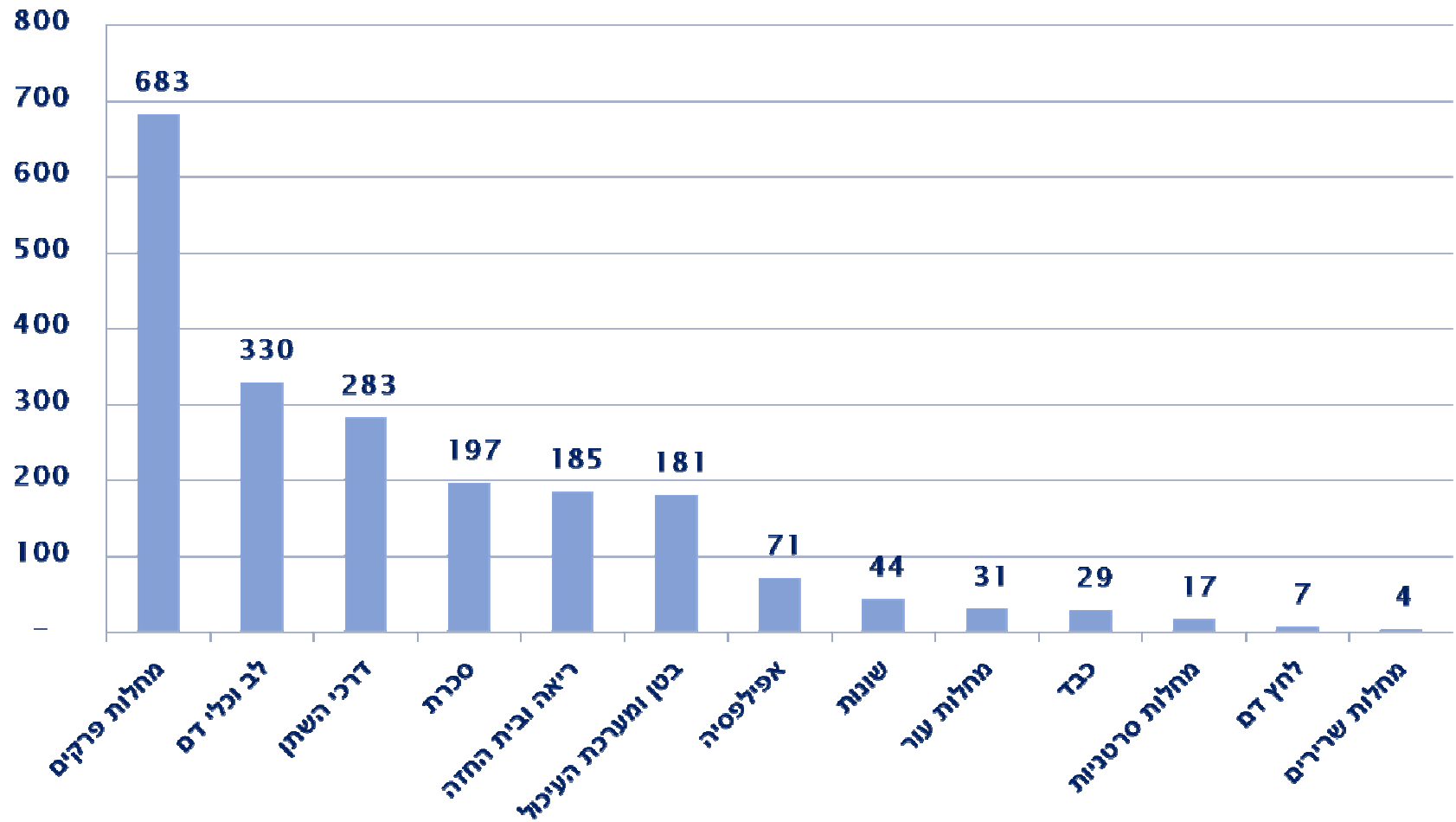
רכב רפואי ורכב מדינה

זכאות לרכב רפואי (12.2009)

סה"כ	מדינה	3800	2002	2001	2000	1800	1601	1600	
691	57	15	-	447	118	2	17	35	קטועי רגליים
363	16	7	-	124	109	12	87	8	קטועי ידיים
193	1	4	-	-	20	4	37	127	פגיעות שונות
741	24	2	-	1	179	-	63	472	פגועי ראש
50	-	-	-	-	4	-	4	42	פגועי פנים
293	-	1	-	-	19	-	28	245	פגועי עמוד שדרה
444	51	26	19	1	10	4	34	299	פגועי עיניים
2,097	2	1	-	2	24	4	57	2,007	פגועי נפש
3,135	309	24	-	18	833	40	311	1,600	פגועי גפיים
117	1	-	-	2	4	-	7	103	פגועי אוזניים
1,991	7	3	-	12	175	11	113	1,670	מחלות שונות
10,115	468	83	19	607	1,495	77	758	6,608	סה"כ

זכאות לרכב בחלוקה למחלות

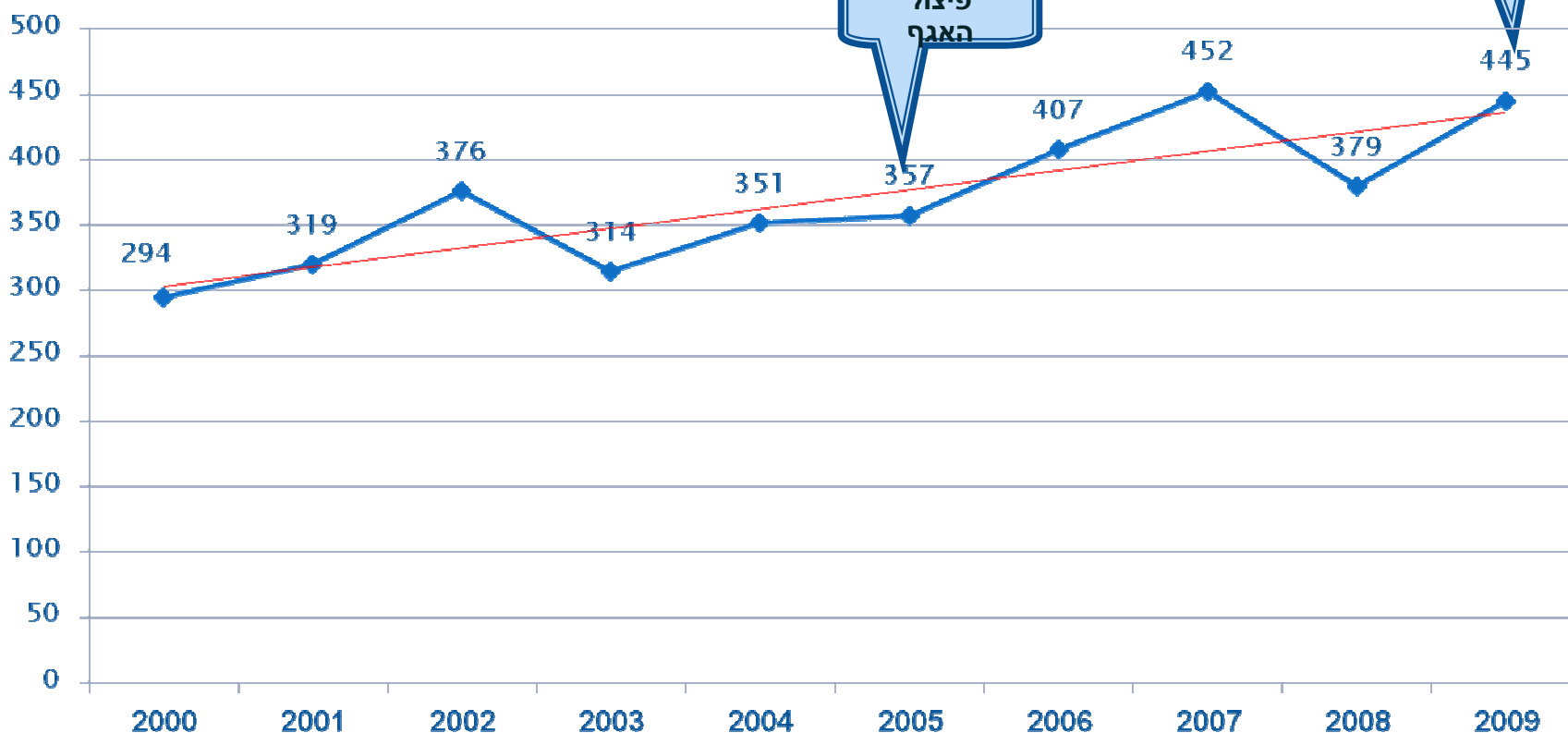

הערה: כולל אפילפסיה- המשויך לסוג פגיעה: פגועי ראש

רכב רפואי ומדינה - עלות תקציבית לאורך השנים (במש"ח)

17% מתקציב האגף

פיצול
האגף

הערה: תקציב רכב רפואי ומדינה מהווה כ-17% מסך תקציב אגף שיקום נכים

המצב הקיים

‣ חריגה מהרציונאל המקורי למתן הטבה ברכב רפואי למוגבלים בניידות בלבד.

‣ נכויות מצטברות ל- 50% מזכות ברכב רפואי ללא קשר למגבלה בניידות.
דוגמא: 20% לב, 20% אוזניים, PTSD 20%, 10% עיניים

‣ ההטבה לרכב רפואי ניתנת בהתאם לאחוז הנכות ולא עפ"י המגבלה התפקודית של הנכה.

דוגמאות: - נכה קטוע יד ונכה פגוע רגל מקבלים אותו רכב
- נכה עיוור מקבל רכב גדול ללא קשר למגבלה התפקודית

כתוצאה מכך, מספר גדול של נכים מבקשים התאמת רכב עפ"י מגבלות תפקודיות דבר המצריך הקמת מנגנון מורכב להתמודד עם הבעיה.

המצב הקיים (המשר)

- ▶ מתן רכב עפ"י נכות כוללת ולא עפ"י הנכות המוכרת על חשבון שירות לדוגמא: נכה 30% על רגל מתוכם 15% מוכר ע"ח השרות.
נכה 50% על לב מתוכם 25% מוכר ע"ח השרות.
- ▶ מתן רכב 1800 סמ"ק לפגועי ידיים, בעבר ניתן כיוון שרק בכלי רכב אלה קיים הגה כוח. כיום לכל כלי הרכב יש הגה כוח .
- ▶ מתן זכאות גורפת לרכב רפואי לנכה פסול נהיגה (בן משפחה משמש כנהג) - ללא קשר למגבלה התפקודית בנכות המוכרת.
- ▶ בעבר נקבע כי רכב יוחלף כל 3 וחצי שנים, איכות כלי הרכב היום מאפשרת החלפת רכב בפרק זמן ארוך יותר.

‣ בחינה מחודשת של הזכאות למתן רכב רפואי ברוח הרציונל המקורי - רכב רפואי למי שמוגבל בניידות עקב הנכות המוכרת.

דוגמא לבעיות רפואיות המגבילות בניידות
נכים הנזקקים לכסא גלגלים לצורך ניידותם
50% ומעלה בגין: שיתוק, קטיעת רגל או יד, מחלות נוירולוגיות שונות, מחלות פרקים וכו'
50% ומעלה בגין פגיעה בגפיים עליונות
75% ומעלה בגין מחלת לב 60% ומעלה בגין מחלות ריאה חולי דיאליזה
30% ומעלה בגין פגיעה בגפיים תחתונות
עיוורים

כיווני פתרון אפשריים:

- ▶ נכות כוללת - קביעת מנגנון לחלוקת אחריות בין ביטוח לאומי למשרד הביטחון.
- למשל: כאשר הנכות המוכרת במשהב"ט עד 50% מהנכות הכוללת, מתן הרכב באחריות ביטוח לאומי.
- בשאר המקרים, באחריות משרד הביטחון.
- ▶ מתן הטבה כספית בגובה הרכב היציג לרכישת הרכב ו/או להחלפתו (גילום) או:
- ▶ בחינה של מעבר לליסינג תפעולי לנכים הזכאים לרכב שאינם צריכים התאמה של אביזרים מיוחדים (ייעול השירות , צמצום בירוקרטיה)

סוף